

Planbeskrivning

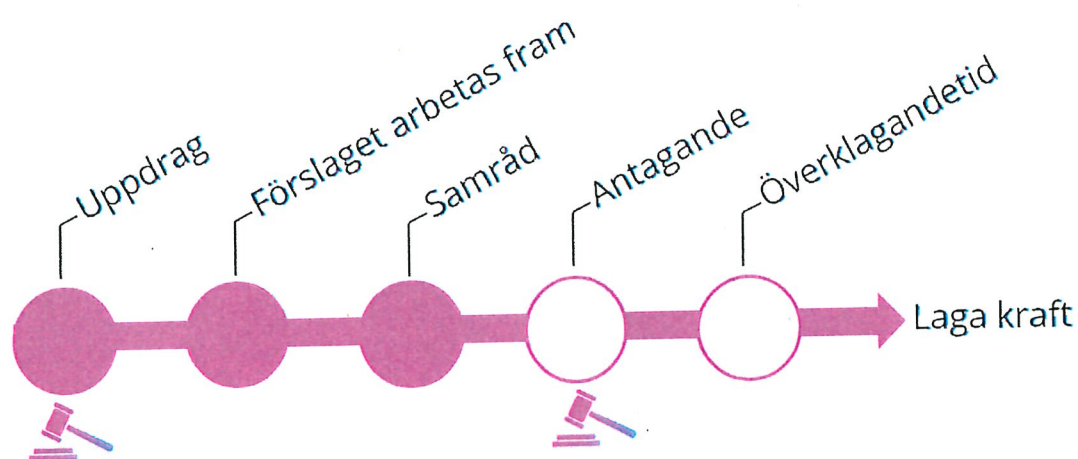
**Detaljplan för Valla prästgård, fastigheten Kyrkbacken 2,
Valla, Katrineholms kommun**

Inledning

Planprocessen – begränsat förfarande

Planarbetet påbörjades efter den 2 maj 2011, därmed följer detaljplanen den nya Plan- och bygglagen 2010:900 med de ändringar som trädde i kraft 2 januari 2015.

I detaljplanen ges en samlad bild av markanvändningen och hur miljön är tänkt att förändras eller bevaras. Under **plansamrådet** ges berörda möjlighet att lämna synpunkter på förslaget. Godkänner samtliga i samrådskretsen förslaget så tas planen upp till beslut om **antagande** i bygg- och miljönämnden eller i kommunfullmäktige. Godkänner inte samtliga i samrådskretsen förslaget så används standardförfarande.

Handlingar

- Plankarta
- Planbeskrivning (detta dokument)
- Undersökning om betydande miljöpåverkan

Underlag till detaljplan

- Antikvarisk förundersökning, 2021-03-30

Syfte

Nuvarande detaljplan tillåter allmänt ändamål, syftet med denna detaljplan är att ändra det till bostadsändamål. Den nuvarande prästgården har ett högt kulturhistoriskt värde som kommer att skyddas i detaljplanen för att i framtiden behålla området kulturhistoriska värde. Den nya planen skapar en möjlighet att bebygga området med en komplementbyggnad men utöver det kommer ingen ny bebyggelse tillkomma.

Läge och areal

An aerial photograph of a residential neighborhood. A red circle is drawn on the image, highlighting a specific area within a cluster of houses. The houses are arranged in a grid-like pattern with narrow streets. The surrounding area includes more open land and some larger buildings.

Planområdets geografiska läge

Fastigheten Kyrkbacken 2 ägs av Katrineholmsbygdens Församling.

Kommunala beslut

Översiktsplan

Riksintresse

Detaljplan

BYGGNADSKVARTER

A ALLMÄNT ÄNDAMÅL

Befintlig detaljplan (0483-P82-2). Rödmarkerat området är dagens planområde.

Undersökning av betydande miljöpåverkan

En undersökning av betydande miljöpåverkan har genomförts. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att det inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan om detaljplanen genomförs. Detaljplanen bedöms vara förenlig med miljöbalkens bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden. Miljökvalitetsnormerna bedöms inte överskridas till konsekvens av detaljplanen.

Relaterade projekt/Övrigt

Kulturminnesvårdsprogrammet "Sörmländsk bygd under 7000 år" sträcker sig över hela Valla tätort. Programmet tar upp att den äldre industribebyggelsen i Valla bör bevaras. Prästgården är inte att klassa som äldre industribebyggelse men byggnaden visar på de nya arkitekturideal som blev rådande under 1800-talets andra hälft till följd av landsbygdens industrialisering.

Förutsättningar och förändringar

Natur och kultur

Mark och vegetation

Planområdet består främst av trädgård förutom i den nordvästra delen där urberget syns över mark. Den högsta punkten i planområdet ligger i den nordvästra delen av planen, den är belägen 50 meter över havet. Den lägsta punkten belägen 45 meter över havet ligger i sydöstra delen av planen. Prästgården i planområdet står på en plåtå som sluttar nedåt mot väst, öst och syd. Det finns flera äldre lövträd i området som kommer att bevaras då de bidrar till karaktären i området. Området består av en allé som börjar i planområdet men fortsätter utanför i sydvästlig riktning och ansluter sedan till Köpmangatan. I direkt anslutning till planområdet ligger en mindre skogsdunge i norr, en park i söder och bebyggelse i både väst och öst.

Berget som ligger i planområdets nordvästra del.

Bilder som visar höjdskillnaden. Den första bilden är tagen från Kyrkogatan, den andra bilden från Ringvägen.

Allén. Längst bak syns träden som ska bevaras.

Geotekniska förhållanden, skredrisk och grundläggning

SGU:s översiktliga kartor visar att planområdet är beläget på ett urberg där jorddjupet beräknas vara 0–3 meter. Risken för skred är liten enligt SGI:s övergripande kartering. Ingen geoteknisk undersökning kommer utföras då endast en mindre komplementbyggnad kommer att tillkomma.

Markradon

Planområdet ligger inte inom högriskområde för markradon enligt kommunens översiktliga kartering.

Markföroreningar

Det finns inga kända markföroreningar i planområdet.

Platsens historia

Fastigheten köptes 1881 och troligen uppfördes byggnaden som idag står på tomten under samma årtionde. Villan som var en privatbostad bytte ägare fem gånger fram tills 1925 då Sköldinge församling köpte fastigheten. Mellan 1908–1925 gick villan under namnet "Grosshandlarvillan" då ägaren Gustaf Petterson var en av Vallas etablerade grosshandlare som handlade med spannmål och trävaror. När Sköldinge församling köpte fastigheten 1925 bytte

villan funktion från en vanlig bostad till en komministerbostad men i samband med att kyrkan och klocktornet uppfördes 1962 så blev den en prästgård och fick användningen allmänt ändamål i detaljplanen. Närområdet har bebyggts med bostäder mellan 1909 och 1973. Utformningen på den bebyggelsen skiljer sig åt.

Prästgården 2021

Kyrkan som uppfördes 1962

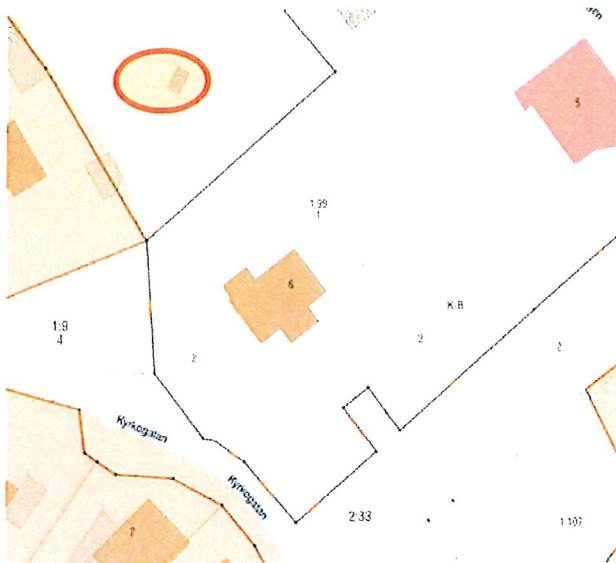
Klocktornet som uppfördes 1962

Kulturmiljövården

Prästgården omfattas inte av fjärde kapitlet i kulturmiljölagen eftersom kyrkan uppfördes efter 1939. Trots detta så har byggnaden ett högt kulturhistoriskt värde och länsstyrelsen överväger att fatta beslut om skydd enligt Kulturmiljölagens 4 kap. 4§. Därför är det viktigt att bevara byggnadens kulturhistoriska värde och behålla områdets karaktär. Detta uppnås genom planbestämmelser vilka ämnar till att bevara byggnadens utformning. Byggnaden visar på de nya arkitekturideal som blev rådande under 1800-talets andra hälft. Därför omfattas byggnaden även av förvanskingsförbudet och varsamhetskravet enligt PBL 8 kap. 13 § och 17 §.

Fornlämningar

I direkt anslutning norr om planområdet så har det 1876 påträffats stenhögar som kan vara del av en gravplats. Stenarna kunde inte återfinnas vid inventeringen av platsen som utfördes 1985 och i samband med planarbetet har ett platsbesök utförts där stenhögarna inte kan påträffas. Om fornlämningar påträffas i samband med exploatering föreligger anmälningsplikt enligt kulturminneslagen.

Ungefärlig lokalisering där stenarna inte kunde återfinnas

Bebyggelseområden

Bostäder

Inga nya huvudbyggnader kommer tillkomma, nuvarande prästbostad kommer användas som bostad.

Verksamheter

Inga nya verksamheter kommer anläggas. Befintliga verksamheter finns i Valla tätort inom 1 km från planområdet. Ett större utbud av verksamheter finns i Katrineholms tätort som ligger cirka 1 mil sydväst om planområdet.

Placering, skala, utformning och material

Nuvarande byggnad är placerad i mitten av planområdet på en platå. Byggnaden har gulmålade träpaneler och består av två våningar. Prästgården har byggts ut, denna tillbyggnad är väl anpassad till resterande delar av byggnaden. Byggnaden har ursprung i schweizerstilen vilket indikeras på de panelade fasaderna, den inglasade verandan och de smäckra fönstersnickerierna på veranda och gavlar, samt enklare snickeridetalljer kring takfot och fönster. Därför har byggnaden fem planbestämmelser vars syfte är att bevara de kulturhistoriska ideal som området bidrar med.

r₁ Byggnaden är särskilt värdefull och får inte rivas:

Enligt den antikvariska utredningen så klassas byggnaden som en särskilt värdefull byggnad därav omfattas den även av förvanskingsförbudet. Genom att sätta en bestämmelse där rivning av byggnaden förbjuds lever planen delvis upp till förvanskingsförbudet.

Prästgården 2021

f₃ Tak skall utföras med röda takpannor och byggnadens kulör ska anpassas enligt befintlig utformning:

Byggnadens kulturhistoriska värde påverkas av både kulör och taktäckningsmaterial. Nuvarande färgsättning är tidstypisk, men andra mustiga och ljusa färger fungerar. Undvik pastellfärg.

f₄ Tillbyggnader ska utföras varsamt och underordna sig ursprunglig volym och anpassas i kulör och materialval:

Förvanskningförbudet finns även till för att bevara byggnadens utformning, därför måste utbyggnader anpassas både i färg och material så att de arkitektoniska värdena i byggnaden behålls. Nuvarande färgsättning är tidstypisk, men andra mustiga och ljusa färger fungerar. Undvik pastellfärg.

k¹ Fasad ska utföras i liggande slät träpanel. I veranda med stående pärlspont och k₂ Fönster ska vara utförda i trä i utformning som är anpassad till byggnaden. I verandadel enligt befintlig utformning med spröjsade fönster:

Att behålla de arkitektoniska värdena i byggnaden är även viktigt om fasad eller fönster ska bytas.

Stående pärlspont och fönster på verandadelen

Liggande slät träpanel

Detaljplanen kommer ge möjlighet att bebygga tomten med en komplementbyggnad. Den antikvariska förundersökningen som utfördes på området gav förslag på placering av komplementbyggnad vilket har tagits hänsyn till i utformningen av plankartan. Det är även viktigt att komplementbyggnaden utformas på ett sätt som inte förvanskar områdets karaktär. Därför begränsas storleken. Området där komplementbyggnad får uppföras regleras genom:

f₁ Komplementbyggnad ska uppföras i trä med en högsta byggnadsarea om 30 m² med en högsta totalhöjd om 4 meter. Bestämmelsen är viktig för att se till att byggnaden uppförs i liknande material för att behålla den kulturhistoriska miljön, vidare är det viktigt att den inte är för stor då siktlinjer mellan kyrkan, klockstapel och prästgård bör finnas.

Färgen på komplementbyggnaden ska även anpassas till området vilket regleras med: *f₂ Komplementbyggnadens färgsättning ska anpassas till huvudbyggnaden.* Samma krav som ställs på huvudbyggnadens färgsättning ställs även på komplementbyggnaden. Samma gula färg som huvudbyggnaden har fungerar, men även andra mustiga och ljusa färger fungerar. Undvik pastellfärg.

Det är inte bara byggnaden som bidrar till kulturmiljön. Därför ämnar planen till att skydda helhetsmiljön med två bestämmelser:

q₁ Marken ska vara genomsläpplig och får inte hårdgöras
Tomten omkring bidrar till helhetsmiljön, att hårdgöra delar av den kan riskera kulturvärdet tomtens innehåller.

n₁ Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk
Träden inom planområdet bidrar till helhetsmiljön, därför ska de inte fällas såvida det inte är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk.

Planen har även en ändrad lovplikt för att planbestämmelserna ska kunna följas:

Marklov krävs även för fyllning eller schaktning som ändrar markens nivå +30 cm:
De naturliga höjdskillnaderna som finns i området bidrar till en värdefull helhetsmiljö. Ska markens nivå förändras måste det i bygglovet tas hänsyn till hur det påverkar områdets helhetsmiljö samt siktlinjer mellan kyrka, prästgård och klockstapel.

Bygglov krävs även för anmälningspliktiga åtgärder enligt plan- och bygglagens (2010:900) 9 kap 4a-c§§:

Denna ökade lovplikt finns med för att tydliggöra skyddet som finns i Plan- och bygglagen (2010:900) 9 kap. 4 d §. Området får inte bebyggas med en bygglovsbefriad komplementbyggnad

eftersom det är en kulturhistorisk värdefull miljö. Om bygglovs söks ska det tas hänsyn till den antikvariska utredningen som har utförts. Där fastställs det att det finns möjlighet att bebygga tomten med en mindre komplementbyggnad i den norra delen av planområdet, vilket planen även ger möjlighet till. Att bebygga tomten med ytterligare en komplementbyggnad skulle riskera områdets kulturhistoriska värde.

Marklov krävs även för fällning av träd reglerade med n₁ bestämmelse:

För att bestämmelsen n₁ ska realiseras krävs det en utökad lovplikt.

Bygglov krävs även för fasadändring avseende färga om, byta fasadbeklädnad eller byta taktäckningsmaterial

För att bestämmelserna som ämnar till att bevara bostadens kulturhistoriska värde ska efterlevas så ställs det krav på bygglov för alla fasadändringar. Då kan man i bygglovet bedöma om det är i enlighet med detaljplanens krav.

Bygglov krävs även för en liten tillbyggnad i form av balkong, burspråk eller uppstickande byggnadsdel på bostadshus:

Plan- och bygglagen (2010:900) 9 kap. 5 A § beskriver att en liten tillbyggnad inte behöver bygglov om inte byggnaden är kulturhistorisk särskilt värdefull. Denna byggnad är att klassa som kulturhistorisk värdefull men den ändrade lovplikten finns med för att tydliggöra att bygglov krävs vid en liten tillbyggnad.

Service

Ingen ny service kommer anläggas. Planområdet är lokaliserat i Valla tätort där grundläggande service i form av förskola, skola, äldreboende finns inom 1 kilometer av planområdet. Ett större utbud av service finns i Katrineholms tätort som ligger cirka 1 mil sydväst om planområdet.

Jämställdhet, integration och barnperspektiv

Jämställdhet, integration och barnperspektiv kommer inte påverkas nämnvärt då planområdet enbart ändrar användning.

Friytor

Lek, rekreation och Naturmiljö

Detaljplanen kommer inte anlägga platser som ger möjlighet till rekreation och lek. Den nuvarande bostaden, kyrkan och klocktornet bidrar i dagsläget med en parkmiljö. Planområdet ligger även i nära anslutning till naturmiljöer, lek och rekreation.

Gator och trafik

Gator

Fastigheten Kyrkbacken 2 kommer fortsatt kunna använda utfarten mot Köpmangatan.

Gång- och cykelvägar

Ingen ny gång- eller cykelväg kommer att anläggas i planområdet. Den befintliga gång- och cykelvägen som går längs med Köpmangatan belägen öster om planområdet kan användas.

Kollektivtrafik

Planområdet är beläget cirka 150 meter från två busshållplatser. Bussarna som trafikerar hållplatserna går till Flen, Vingåker, Katrineholm, Malmköping och Ramsta. Detta förenklar ett hållbart resande.

Parkering

Parkering anordnas inom fastigheten. Detaljplanen kommer ge möjlighet till att bygga garage.

Störningar

Buller

En översiktlig beräkning av vägtrafikbuller har utförts där det konstateras att byggnaden ligger långt under gränsvärdena för buller.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

Planområdet ligger inom befintligt verksamhetsområde. Nuvarande byggnad är redan kopplad till befintliga ledningar och kommer fortsatt vara det.

Dagvatten

Fastighetsägaren ska hantera dagvatten lokalt, detta i enlighet med kommunens dagvattenpolicy som förespråkar ett lokalt omhändertagande av dagvatten. Den nya detaljplanen kommer inte påverka nuvarande dagvattenhantering nämnvärt då ingen ny större bebyggelse kommer tillkomma. Plusmarken innebär att det finns möjlighet att bebygga området med en 30 kvm komplementbyggnad, vilket i sin tur kan innebära att 30 kvm av tomten kan hårdgöras. Resterande delar av planområdet har bestämmelsen *q₁ Marken ska vara genomsläpplig och får inte hårdgöras* för att bevara områdets park- och trädgårdsmiljö, men bestämmelsen innebär även att dagvattnet kommer kunna tas om hand lokalt då tomten är 2500 kvm där endast en liten del är hårdgjord.

Brandvatten

Fastigheten kommer använda sig av en redan befintlig brandpost.

El och värme

Fastigheten är anslutet till det befintliga elnätet genom en serviskabel.

Bredband

Möjlighet till bredband finns genom kopparnätet som fastigheten är anslutet till alternativt mobilt bredband.

Avfall

Bostaden är i dagsläget anslutet till den kommunala sophämtningen. Närmaste återvinningsstation finns cirka 300 meter från planområdet.

Konsekvenser av planens genomförande

Sociala konsekvenser

De sociala konsekvenserna kan påverkas till viss del då byggnaden som står på tomten idag går under bestämmelsen allmänt ändamål. När det blir en bostad så kan det även innebära att området blir mer privat. Samtidigt kommer befintliga gångvägar som går utanför planområdet bevaras och helhetsmiljön påverkas inte.

Kulturmiljö

Detaljplanen har flera varsamhetsbestämmelser som finns till för att skydda byggnaden mot ingrepp som kan påverka kulturmiljön negativt. Därför kommer skyddet för kulturmiljön att stärkas i samband med den nya detaljplanen.

Bebyggelse

Nuvarande bebyggelse kommer i högre grad vara skyddad i detaljplan. Samtidigt ges möjlighet att bebygga tomten med en mindre komplementbyggnad.

Trafik

Trafiken till, från och omkring området kommer inte påverkas nämnvärt. Ut- och infarten från Köpmangatan kommer finnas kvar.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna av planen beräknas vara minimala. Detta på grund av att ny huvudbebyggelse inte kommer tillkomma och all infrastruktur finns redan på plats.

Ekologiska konsekvenser

Planen påverkar inte ekologin i området negativt. Träd inom planområdet kommer att skyddas med bestämmelser, i dagsläget är endast träden i allén skyddade.

Park och natur

Park och naturvärden kan komma att påverkas, som tidigare nämnt kommer träd i planområdet skyddas samt att området kan upplevas mer privat i samband med att bostaden ändrar användning.

Genomförande

Organisatoriska frågor

Tidplan

Samråd	2021:2
Antagande	2021:3
Lagakraft	2021:3

Genomförandetid

Genomförandetiden föreslås vara 5 år från den dagen då detaljplanen vinner laga kraft.

Huvudmannaskap

Planen innehåller inga allmänna platser, därmed krävs det inget huvudmannaskap för allmänna platser.

Ansvarsfördelning

Exploatören ansvarar för genomförandet av planen och bekostar eventuell flytt av ledningar.

Fastighetsrättsliga frågor

Berörda fastigheter

Planområdet består av fastigheten Kyrkbacken 2 som i dagsläget ägs av Katrineholmsbygdens församling.

Fastighetsbildning

Det krävs ingen avstyckning av befintliga fastighetsgränser.

Gemensamhetsanläggningar

Inga nya gemensamhetsanläggningar kommer att anläggas inom planområdet.

Ledningsrätt

Det finns inga ledningsrätter på fastigheten.

Ekonomiska frågor

Kostnader

Detaljplanen bekostas av exploatören och planavgiften ska regleras enligt planavtal med kommunen, daterat 2020-03-04. Exploatören bekostar planen och ingen planavgift tas ut i samband med bygglov.

Tekniska frågor

Ledningar

Planområdet har redan ledningarna till bostaden och behöver därför inte anlägga nya ledningar. Om ledningar behöver dras om så ansvarar exploatören för åtgärden i samråd med ledningsinnehavaren.

Avtal

Inga andra avtal bortsett från planavtalet har tecknats mellan exploatören och kommunen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Katrineholm 2021-06-09

William Rytterström
Planarkitekt

Erik Bjelmrot
Avdelningschef